

Monitorovanie MDR baktérií z nemocničného prostredia v SR

Monitoring of MDR bacteria from hospital environment in Slovakia

Lenka Reizigová^{1,3}, Jaroslava Sokolová^{1,2},
Karolína Tomčíková^{1,2}, Lucia Jakubcová^{1,2},
Vanesa Chebenová^{1,2}, Anna Lišková⁴

¹Trnavská univerzita v Trnave, Centrum mikrobiológie
a prevencie infekcií, Trnava, Slovenská republika

²Fakultná nemocnica Trnava, Oddelenie nemocničnej hygieny
a epidemiológie, Trnava, Slovenská republika

³Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trenčín,
NRC pre prevenciu a kontrolu nozokomiálnych nákaz, Trenčín,
Slovenská republika

⁴Fakultná nemocnica Nitra, Oddelenie klinickej mikrobiológie,
Nitra, Slovenská republika

Kontaminácia nemocničného prostredia multirezistentnými mikroorganizmami (MDR) môže prispievať k zvýšenému výskytu nozokomiálnych nákaz (NN). Podľa odporúčaní Centra pre kontrolu a prevenciu chorôb sa rutinný skríning nemocničného prostredia neodporúča. V SR sa realizuje skríning v rámci Štátneho zdravotného dozoru zdravotníckych zariadení. Zastúpenie MDR kmeňov sa rutinne pri environmentálnych vzorkách

nestanovuje. V roku 2015 sme začali realizovať štúdiu HOSPITAL-ENVIRO-REZ, ktorej hlavným cieľom je analýza podielu vybraných MDR baktérií zo vzoriek z nemocničného prostredia v SR (t. j. *E. coli*, *Klebsiella* spp., *Proteus* spp., *Enterobacter* spp., *Pseudomonas* spp., *Acinetobacter* spp., *Stafylococcus aureus*, *Enterococcus* spp.). Počas rokov 2015–2023 bolo spolu testovaných 3697 bakteriálnych kmeňov. Celkový výskyt MDR baktérií bol na úrovni 24 %. Nezaznamenali sme rozdiel v období pred pandémiou a po pandémii covidu-19 (26 % vs. 24 %, $p > 0,05$). Vzástol počet enterobaktérií a gramnegatívnych nefermentujúcich paličiek s výskytom karbapenémovej rezistencie. Najviac MDR baktérií pochádzalo z upratovacích pomôcok, prístrojov na udržiavanie vitálnych funkcií a z endoskopických pracovísk. Naše výsledky poukazujú na významnú environmentálnu kontamináciu mikroorganizmami s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie v nemocničnom prostredí. Z rutinného mikrobiologického monitoringu nemocničného prostredia by bolo v budúcnosti potrebné prejsť na cielenú detekciu outbreakov MDR baktériami a implementovať metódy WGS pri vyšetrovaní epidemických epizód v súvislosti s environmentálnou kontamináciou.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0161>